

GAZDOVSTVO U GÁLISA – SHR

Malá rodinná farma súťaží o pôdu s veľkým miestnym poľnohospodárskym družstvom.

Identifikačné údaje:

Meno: Ing. Denis Gális

Miesto podnikania: Veľké Uherce, Slovakia

Veľkosť farmy: 5 ha

Rok založenia: 2018

Hlavné aktivity: pestovanie zeleniny

Web / Facebook / Twitter: N/A

Nachádza sa v katastri obce Veľké Uherce. Podnebie je tu v posledných 10 rokoch dosť suché. Pôda je kvalitná, sypkej štruktúry, bonity od 5 do 7, miestami podmáčaná spodnou vodou z okolitých hôr. Teploty sú priaznivé, až na neskoré jarné mrazy. V rámci obce sú jediní, kto niečo pestuje na väčšej výmere ako 5 árov.

Rodina Gálisovcov mala odjakživa vzťah k pôde. Vždy pestovala zeleninu pre vlastnú spotrebu. Mali záhradu a 12-árovú roličku. Postupne susedia okolo nich prestávali obrábať pôdu, či už v dôsledku vysokého veku alebo z pohodlnosti, a tak, aby nezarástla, ju začali obrábať. Takýmto spôsobom im postupne pribúdali áre a tým pádom im rástla aj produkcia, ktorú už nedokázali sami spotrebovať. Preto hľadali nejakú príležitosť v segmente zeleninárstva a našli inzerát na spoluprácu v pestovaní cesnaku. Z tohto kšeftu síce nebolo nič, prišla im len polovica zaplatenej sadby a keď malo prísť k výkupu, tak sa obchodný partner odmlčal. Preto, aby neprišli o vynaložené financie, museli nájsť sami odbyt pre vypestovaný cesnak a to bol začiatok.

Najprv predávali len prebytky známym a cez inzeráty na internete, potom zriadili predaj z dvora, ale začali ich brzdiť množstevné obmedzenia. Preto založili v roku 2018 Gazdovstvo u Gálisa – SHR.

Od začiatku sa angažovali v špeciálnej výrobe, začali cesnakom ozimným, potom pridali zemiaky, cibuľu, mak, koreňovú zeleninu, fazuľu a kapustu na kvasenie, cukrovú kukuricu. So zvyšujúcou sa výmerou zväčšovali aj plochy jednotlivých komodít a pridávali aj ďalšie plodiny, cviklu, uhorky nakladačky, rajčiny, papriku, zeler, pór, jahody, hrach, strukovú fazuľu, hokkaido tekvice, cukety a maslové tekvice. V roku 2021 narazili na veľký problém s brigádnikmi – nemal kto zberať. Uvedomili si, že môžu vo väčších množstvách pestovať len to, na čo majú komplet mechanizáciu, aby udržali aj náklady v rozumných číslach. A preto vynaložili veľa zdrojov na nákup techniky. Momentálne u nich dominuje produkcia zemiakov 3 ha, cesnak 0,17 ha, cibuľa 0,25 ha, mrkva 0,2 ha, petržlen 0,1 ha, mak 0,25 ha, čím sa chystajú zásobovať väčších klientov. Ostatnou zeleninou si budú zásobovať len svoj predajný stánok, ktorý majú rozložený v dedine každú sobotu dopoludnia. V roku 2022 pre veľký dopyt idú výrazne zvýšiť len plochu cvikly a zeleru. Naopak, produkciu fazule na zrno sú nútení obmedziť, pokiaľ nebudú mať na to techniku, lebo ručný zber im väčší odberatelia nezaplatia.

Miestne družstvo všemožne bráni farme získať pôdu do prenájmu, aj keď má úplne iné zameranie výroby. Vidí v nich konkurenciu, takže sa s nimi spolupracovať nedá. S predajcami sa im zatiaľ nepodarilo dojednať obojstranne výhodné podmienky výkupu – (fresh box), s inými farmármi v okolitých dedinách spolupracujú len v rámci strojovej výpomoci, pretože nikto z nich sa nevenuje špeciálnej výrobe. Na zásobovanie výrobcov sú malí. Zásobujú len pár stravovacích zariadení.

Hlavný zámer do budúcnosti je rast vo výmere, v ponuke. Začali vysádzať ovocný sad, chceli by postaviť veľký fóliovník s automatickým zavlažovaním, kúrením a vetraním na pestovanie skorej jarnej zeleniny a papriky. Chcú si otvoriť malú predajňu, aby mohli predávať svoje produkty kultúrnejšie a celý týždeň, skúsiť zásobovať nejaký obchodný reťazec.

Celá rodina Gálisovcov pracuje na farme popri svojom zamestnaní. Generačná výmena je ešte v plienkach, nakoľko najbližší člen rodiny z „novej generácie“ nemá ešte ani 2 roky, ale už teraz ju veľmi baví rozbíjať krtince.

Foto:

